

Jan en Cees zijn regelmatig in het Aandachtscentrum te vinden.

Aandachtscentrum, altijd voor iedereen

Het Diakonaal Aandachtscentrum wortelde zich de afgelopen twintig jaar stevig in Dordrecht. Bij aanvang wist een handvol stadsbewoners de weg naar de voormalige locatie aan de Steegoversloot te vinden. Inmiddels telt het Aandachtscentrum vijftig à zestig bezoekers per middag. Sommige gasten komen langs voor een verhaal en een ontmoeting. Andere vinden rust en troost. "Het Aandachtscentrum hoort bij het dagritme", zeggen oud-voorzitter Henk Bax en de nieuwe preses Ton van de Minkelis.

De automatische schuifdeuren van het pand aan de Singel, sinds vorig jaar de thuishaven van het Diakonaal Aandachtscentrum, openen zich voor enkele vertrekkende gasten. Binnen ruikt het naar verse koffie en sigarettenrook. Medewerkers begeven zich tussen de tientallen aanwezigen, voeren gesprekken, schenken nog eens bij uit de kan. Slechts voornamen sieren hun badges. Bezoekers zijn in principe anoniem. Achtergrond en afkomst zijn niet belangrijk op een plaats waar mensen zichzelf mogen zijn.

Elke middag kunnen Dordtenaren bij het Aandachtscentrum terecht. Op zaterdag ook in de ochtend. Natuurlijk zonder afspraak. "We zijn geen hulpverleningsinstantie en werken dus niet met afspraken en intakes," vertelt Henk Bax, die eind januari het voorzitterschap van het Aandachtscentrum aan Ton van de Minkelis overdroeg. "Onze medewerkers zijn allen vrijwilligers. Ze weten hoe ze gasten kunnen benaderen, zijn ingesteld op luisteren. Desgevraagd wijzen ze mensen de weg naar hulpverlening. Die openheid wordt gewaardeerd. Bezoekers kunnen tot zichzelf komen. Ze hoeven even niets te doen."

Jan, bezoeker van het Aandachtscentrum
"Ik kom hier voor de gezelligheid. En af en toe om te praten. Waarover? Binnenkort moet ik verhuizen, mijn woning wordt afgebroken. Daar maak ik me best zorgen om. Heb er ook helemaal geen zin in, ik blijf liever op mijn oude stekkie."

Ton van de Minkelis: "Het Aandachtscentrum is een initiatief van kerken uit Dordrecht en Zwijndrecht. We bestaan dankzij donaties, gelden uit fondsen en ondersteuning van de Johanniter Orde. Aandacht voor mensen komt op de eerste plaats. Hier mogen ze hun problemen en verdriet delen. Er worden vriendschappen gesloten. Het bezoek maakt deel uit van hun dag. Een van de bezoekers is al dertig jaar dakloos, maar hier heeft hij een vaste plek gevonden. Behalve op dinsdag en donderdag, dan wil hij tien kilo aardappelen schillen bij zorgcentrum Vreedonk. Geweldig. Structuur verdrijft een doelloos bestaan."

Zicht houden

Het Diakonaal Aandachtscentrum heeft haar waarde inmiddels bewezen, daar zijn de betrokken partijen het zonder meer over eens. De locatie, in het bijzonder coördinator Ton Weiss, beschikt over goede contacten met partners De Hoop en het Leger des Heils. Inmiddels is daar de participatie in de Taskforce Overlast in Openbare Ruimte bij gekomen. Het centrum werkt graag mee aan het beperken van de problemen die door een kleine groep dak- en thuislozen worden

Oud-voorzitter Henk Bax.

veroorzaakt. "Hier kunnen we zicht op de groep houden", zegt Henk Bax. "De afgelopen jaren verschoof de problematiek van drugs naar alcoholgebruik, soms in combinatie met medicijnen. De gevolgen zijn een toenemende luidruchtigheid en agressie."

Maar niet uitsluitend dak- en thuislozen, drugs- en alcoholverslaafden, behoren tot de gasten van het Aandachtscentrum, benadrukt de oud-voorzitter. Eenzaamheid trekt door alle geledingen van de samenleving en ook armoede vormt volgens hem een groot probleem. "Het is vorig jaar weer drukker geworden bij ons. Mensen raken hun baan kwijt, krijgen relatieproblemen en verliezen uiteindelijk hun woning. Ze staan plotseling met lege handen."

"Zoiets overkomt je", beaamt Ton van de Minkelis. "Recent ontmoette ik een man die door zijn vrouw uit huis was gezet. Hij had nog wat spullen meegenomen, maar deze werden binnen twee weken op straat gestolen. Omdat hij niet uit Dordrecht komt, kan hij in de stad maar moeilijk aan een slaapplek geraken. Voor vrouwen valt veelal iets te regelen. Zeker als er kinderen zijn. Een man is meer op zichzelf aangewezen."

Soep van de graaf

Hoewel luisteren en mentale support de hoofdingrediënten zijn, wil het Aandachtscentrum ook regelmatig in de behoefte aan een maaltijd voorzien. Van

Cees, bezoeker van het Aandachtscentrum

"Vroeger besprak ik wel eens mijn eigen problemen. Ik had er nogal wat, maar gelukkig behoren ze tot het verleden. Als het op mijn route ligt, kom ik hier even een lekker bakkie doen. Ik ken een aantal mensen met wie ik graag even een praatje maak."

september tot april, op de laatste zondag van de maand en op Adventszondagen, kunnen bezoekers genieten van stevige soep en broodjes.

Zo ging het meer dan twee eeuwen geleden al. In het Oude Vrouwenhuis aan het Bagijnhof deelden vrijwilligers Rumfordse soep uit. Deze voedzame maaltijd werd vernoemd naar de geestelijk vader van het initiatief, de graaf van Rumford. Dordrecht beschikte als een van de eerste steden in Nederland over een Stichting tot Uitdeling van Rumfordse soep. Nog altijd worden de soepzondagen mede uit het potje van de stichting bekostigd.

Bijzondere dagen, vinden Bax en Van de Minkelis. "Leden van de Johanniter Orde helpen mee met het uitdelen van de maaltijden. De leden hebben blauw bloed door de aderen stromen, maar dat weerhield een bezoeker er niet van om er eentje op z'n schouders te slaan en hem te bedanken met de woorden 'goed gekookt jochie!' Wat een geweldige sfeer."

Er zijn tevens pannenkoekmiddagen en een stampotbuffet, dat sinds een paar jaar wordt verzorgd tijdens de landelijke vrijwilligersactie NL Doet. Tweemaal per week brengt een bakker zijn overschot aan brood. "We zijn geen voedselbank, maar we sluiten onze ogen niet voor honger. Sommige bezoekers komen hier letterlijk hun maag vullen. Je ziet mensen af en toe hun kopje vol suiker scheppen."

Voor leugen en liefde

Medewerkers moeten stevig in hun schoenen staan. Een basistraining maakt dan ook deel uit van het werk. Uiteraard om mensen met diverse problemen te kunnen ondersteunen, maar ook om grenzen aan te geven. Bezoekers willen wel eens stapels belastingpapieren meebrengen of wensen een postadres aan de Singel te vestigen. Agressief gedrag komt eveneens voor. In principe geven medewerkers geen geld en wordt er niet voor bezoekers betaald, maar nood kan wet breken. Een bezoeker overleed en medewerkers wilden hem een waardig afscheid schenken. "Die gebeurtenis heeft me ontzettend geraakt", vertelt Henk Bax. "In eerste instantie was hij onvindbaar, later kwamen we erachter dat hij was overleden. We hebben zijn moeder benaderd en bezoekers gevraagd om de uitvaart bij te wonen. De volgende dag, negen uur 's ochtends op de Essenhof, waren er honderd mensen aanwezig. Een van hen pakte een roos uit de mand die we hadden gekocht. Hij brak de roos, gooide de steel op de kist. 'Dit is voor de leugen'. De bloem ging erachteraan. 'Dit voor de liefde'. Indrukwekkend."

Er zijn pannenkoekmiddagen en een stampotbuffet, dat sinds een paar jaar wordt verzorgd tijdens de landelijke vrijwilligersactie NL Doet. Tweemaal per week brengt een bakker zijn overschot aan brood.

Gerust hart

Tropenjaren, zo kenmerkt Henk Bax de laatste termijnen van zijn 17-jarig voorzitterschap. De perikelen rondom de verhuizing naar de Singel - wijziging bestemmingsplan, procedures, verbouwing - zijn hem zwaar gevallen. Nu het Diakonaal Aandachtscentrum in kalmer vaarwater is gekomen, geeft hij de spreekwoordelijke hamer met een gerust hart over. Henk Bax stort zich op functies binnen de Dordtse Welzijnsorganisatie, Centraal Comité Oranjedag en Vereniging Oud- Dordrecht. Ton van de Minkelis zet naar eigen zeggen de eerste tijd actief in op overleg met omwonenden. "Omdat ik zelf in de buurt woon, kan ik bewoners wat meer direct benaderen. Buurtbewoners mogen alles bij me aanklaarten. In zijn algemeenheid wil ik uitstralen dat ons werk over mensen gaat. Ze kunnen op straat leven, met psychische problemen of verslaving kampen, maar ze verdienen een plek in de samenleving. De stad blijft leefbaar als we op elkaar letten. Praat met deze stadsgenoten, spreek ze aan op onwenselijk gedrag, maar loop niet met een boog om deze mensen heen."

Nieuwe voorzitter Ton van de Minkelis.